

Split, 24. srpnja 2009.
Ur. broj: 01-1-35/7-2009.

Na temelju čl. 112. st. 7. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 02/07., 46/07.), te čl. 47. st. 1. Statuta Sveučilišta u Splitu (u daljnjem tekstu Sveučilište) Senat Sveučilišta u Splitu (u daljnjem tekstu Senat), a na prijedlog Etičkog povjerenstva Sveučilišta u Splitu, donosi sljedeći Etički kodeks Sveučilišta u Splitu (u daljnjem tekstu Kodeks) na svojoj 35. sjednici održanoj dana 24. srpnja 2009. godine.

ETIČKI KODEKS SVEUČILIŠTA U SPLITU

I. OSNOVNE ODREDBE

Čl. 1.

Predmet uređenja

(1) Ovim Kodeksom utvrđuju se osnovna i opća etička načela i vrijednosti, etička načela u znanosti i visokom obrazovanju te na njima utemeljena etička prava i obveze koja se odnose na ljudske i profesionalne odnose među nastavnim, znanstvenim, umjetničkim, studentskim, stručnim, administrativnim i drugim pripadnicima akademske zajednice Sveučilišta, kao i prema drugim subjektima izvan akademske zajednice Sveučilišta, a sve u cilju opravdanja javnog povjerenja i vjerodostojnosti znanstvene, nastavne, umjetničke, formativne i stručne djelatnosti na Sveučilištu u Splitu.

Čl. 2.

Osnovna etička načela i vrijednosti

- (1) Osnovna etička načela i vrijednosti koja promiče akademska zajednica Sveučilišta su:
- pravičnost i pravednost
 - ravnopravnost
 - poštenje
 - zakonitost
 - akademske slobode, akademska izvrsnost
 - znanstvena kritičnost
 - međusobno uvažavanje, zaštita ljudskih prava i ljudskog dostojanstva
 - odgovornost u znanosti i visokom obrazovanju, poslovnim odnosima, odnosima prema javnosti, primjeni suvremenih tehnologija, te zaštiti životinja i okoliša.
- (2) Kodeksom se promiču ljudske, intelektualne i akademske slobode, humani odnos među svim pripadnicima akademske i šire zajednice te odgovorno ostvarivanje prava u skladu s odgovornošću u znanstvenom, nastavnom, umjetničkom, formativnom i stručnom radu.

II. ETIČKA TIJELA SVEUČILIŠTA I NJEGOVIH SASTAVNICA

Čl. 3.

Etičko povjerenstvo Sveučilišta u Splitu

- (1) Etičko povjerenstvo Sveučilišta u Splitu promiče etička načela i vrijednosti iz čl. 2. Kodeksa.
- (2) Etičko povjerenstvo Sveučilišta imenuje Senat Sveučilišta u Splitu.
- (3) Etičko povjerenstvo ima sedam članova. Četiri člana iz redova zaposlenika predlaže Senat. Dva člana izvan Sveučilišta predlaže Sveučilišni savjet Sveučilišta u Splitu. Jednog člana iz redova studenata predlaže Studentski zbor Sveučilišta.
- (4) Predsjednika Etičkog povjerenstva biraju članovi između sebe.
- (5) Mandat članova Etičkog povjerenstva traje četiri godine.

Čl. 4.

Etička povjerenstva sastavnica Sveučilišta u Splitu

- (1) Sastavnice Sveučilišta osnivaju svoja etička povjerenstva, te donose svoje etičke kodekse, sukladno zakonu, Statutu Sveučilišta, svojem statutu i Etičkom kodeksu Sveučilišta.
- (2) Na znanstveno-nastavnim i nastavnim sastavnicama Sveučilišta najmanje jedan član etičkog povjerenstva je iz reda studenata.
- (3) Osnivanje i ustrojstvo Etičkog povjerenstva sastavnice Sveučilišta, te postupak donošenja etičkog kodeksa sastavnice uređuje se statutom sastavnice Sveučilišta.
- (4) Sastavnice Sveučilišta svojim etičkim kodeksima mogu propisati dodatna etička pravila za pojedinu sastavnicu, a koja ne smiju biti u suprotnosti s odredbama ovog Kodeksa.
- (5) Sastavnice Sveučilišta su dužne promicati etičnost u svim vidovima svojih djelatnosti.

III. OPĆA ETIČKA NAČELA I NJIHOVE POVREDE

Čl. 5

Diskriminacija

- (1) Neprihvatljiva je svaka izravna ili neizravna diskriminacija na temelju rase, boje kože, spola, spolnog opredjeljenja, bračnog stanja, obiteljskih obveza, dobi, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog, regionalnog, lokalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, rođenja, društvenog položaja, članstva ili nečlanstva u političkoj stranci, sindikatu ili drugoj udruzi, te tjelesnih ili duševnih poteškoća.
- (2) Isključivi kriteriji pri profesionalnom vrednovanju pripadnika akademske zajednice su stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, odnosno, osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste radnih zadataka.

Čl. 6.

Uznemiravanje

- (1) Neprihvatljiv je svaki oblik uznemiravanja između pripadnika akademske zajednice.
- (2) Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života, a koje uzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

(3) Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, a koje uzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

(4) Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale, dobronamjerna kritika kao i odnosi spolne i druge intimne naravi između pripadnika akademske zajednice koji počivaju na slobodnom pristanku i uzajamnom poštovanju, smatraju se područjem privatnosti i nisu kršenje Etičkog kodeksa.

Čl. 7.

Predrasude

(1) Predrasude bilo koje vrste ne smiju utjecati na objektivnost pripadnika akademske zajednice u akademskim, nastavnim, znanstvenim, umjetničkim, formativnim, stručnim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

(2) Ocjenjivanje profesionalnih vještina, znanja i sposobnosti bilo kojeg pripadnika akademske zajednice smije počivati samo na kriterijima iz čl. 5. st. 2.

IV. ETIČKA NAČELA U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU I NJIHOVE POVREDE

Čl. 8.

Akaderske slobode

(1) Akaderske slobode pripadaju svim članovima akademske zajednice, a obuhvaćaju slobodu znanstvenog i umjetničkog istraživanja i stvaralaštva, poučavanja, međusobne suradnje i udruživanja, sukladno Ustavu Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima i drugim pozitivnim propisima.

(2) Akaderske slobode podrazumijevaju i odgovornost akademske zajednice prema društvenoj zajednici u kojoj djeluje.

Čl. 9.

Znanstvena čestitost

(1) Smatra se da su svi sudionici osposobljeni u području svog znanstvenog, nastavnog i stručnog rada, dok se ne dokaže suprotno.

(2) Rezultati znanstvenog rada, posebice znanstvenih istraživanja, prikupljaju se u skladu s etičkim standardima znanstvene prakse, uz poštivanje tehničkih standarda.

(3) U cilju osiguranja potpunosti i istinitosti podataka koje su prikupile druge osobe, poduzimaju se sve potrebne mjere i detaljno dokumentiraju svi izvori podataka.

(4) Izvorni podatci pohranjuju se, čuvaju, obrađuju, koriste i prenose tako da se spriječi njihovo gubljenje, uništenje, pristup neovlaštenim osobama, razotkrivanje povjerljivih i tajnih podataka ili moguće zlouporabe tijekom propisanog vremena od završetka istraživanja.

(5) Po objavljivanju rezultata istraživanja, svi izvorni podatci moraju na odgovarajući način biti dostupni na uvid ovlaštenim osobama.

(6) Smatra se da je sva obrada podataka proizašlih iz istraživanja u skladu sa znanstvenom metodologijom, dok se ne dokaže suprotno.

Čl. 10.

Izmišljanje, krivotvorenje i plagiranje

(1) U smislu ovog Kodeksa *izmišljanjem* se smatra izmišljanje podataka ili rezultata i njihovo bilježenje ili objavljivanje.

(2) U smislu ovog Kodeksa *krivotvorenjem* se smatra zlouporaba materijalima istraživanja, opremom ili postupcima te mijenjanje i naknadna manipulacija izvornim podacima ili njihovo neutemeljeno ispuštanje iz analize.

(3) U smislu ovog Kodeksa *plagiranjem* se smatra prepisivanje ili preuzimanje zamisli, ideja, riječi i rezultata drugih autora i prikazivanje kao svojih ili novih. U obzir se uzimaju običaji, pravila, stil i praksa citiranja objavljenih djela u okviru posebnosti pojedinih znanstvenih područja, polja i grana.

(4) Smatra se da prikazani rezultati istraživanja odgovaraju provedenim istraživanjima, dok se ne dokaže suprotno.

Čl. 11.

Zlouporaba autorstva

(1) U smislu ovog Kodeksa zlouporabom autorstva smatra se:

- nezasluzeno autorstvo, (bez ispunjavanja uvjeta autorstva) te pokušaji takvog autorstva
- podmetanje autorstva, (gdje se nekoga bez znanja i pristanka dopisuje na popis autora)
- prisvajanje autorstva temeljem nadređene funkcije te financijske ili druge potpore
- namjerno izostavljanje autora koji ispunjavaju uvjete za autorstvom s popisa autora
- namjerno krivo ili pristrano citiranje literature.

Čl. 12.

Kolegijalnost

(1) Autori i koautori znanstvenih radova pri razvoju ideje istraživanja, izradi koncepta i oblika istraživanja, pri prikupljanju, obradi ili tumačenju rezultata istraživanja, te pri pisanju i oblikovanju znanstvenog rada ili kritičkoj reviziji i konačnom odobrenju takvog rada pridržavaju se sljedećih načela i pravila:

- autor i koautor brane intelektualni sadržaj objavljenih radova
- svako sudjelovanje u istraživanju, a koje ne predstavlja autorstvo, potrebno je na odgovarajući način spomenuti
- svaki pripadnik akademske zajednice ima pravo pristupa odgovarajućim informacijama i uporabi javno financirane opreme i materijala, uvažavajući posebne propise
- mentorski odnos mora počivati na međusobnom uvažavanju i poštivanju intelektualnog vlasništva (autorskog i srodnih prava, pravu industrijskog vlasništva) i drugih prava ostvarenih tijekom znanstvenog rada u okviru tog odnosa, bez iskorištavanja nadređenosti mentorskog položaja
- neprihvatljivo je onemogućavati rad drugih namjernim oštećivanjem ili uništavanjem materijala, opreme ili podataka.

Čl. 13.

Odnos prema studentima

(1) Odnos prema studentima temelji se na pravičnosti, pravednosti, poštovanju, nepristranosti, otvorenosti, povjerenju i poštivanju privatnosti.

(2) Potrebno je poticati slobodnu razmjenu mišljenja i objektivnu raspravu.

(3) Neprihvatljiva je zlouporaba položaja moći i nadređenosti nad studentima.

(4) U slučaju osobnih sukoba, sukoba interesa zbog rodbinskih ili bliskih odnosa sa studentima valja osigurati nepristranost u akademskom okruženju prema takvom studentu.

Čl. 14.

Prava i obveze studenata

- (1) Studenti uživaju pune ljudske, akademske i intelektualne slobode kao i svi drugi pripadnici akademske zajednice.
- (2) Od studenta se očekuje pošteno ispunjavanje obveza, težnja akademskoj izvrsnosti, humano i kulturno ponašanje, s poštovanjem i bez predrasuda.
- (3) U akademskom okruženju, znanstvenom radu i objavljivanju rezultata toga rada za studente vrijede ista pravila kao i za ostale pripadnike akademske zajednice obuhvaćene ovim Kodeksom.

Čl. 15.

Zaštita ispitanika

- (1) Od istraživača i ustanova u kojima se istraživanja provode, zahtijeva se pridržavanje odgovarajućih međunarodnih i nacionalnih propisa o zaštiti ispitanika.
- (2) Pri istraživanju je potrebno jamčiti dragovoljno sudjelovanje svih ispitanika na temelju informiranog pristanka, povjerljivost, tajnost i anonimnost podataka o ispitanicima te povoljan omjer boljitka/rizika za ispitanike.

Čl.16.

Zaštita pokusnih životinja

- (1) Ako su u istraživanje uključene pokusne životinje, istraživač treba osigurati striktno pridržavanje međunarodnih i nacionalnih propisa o radu s laboratorijskim životinjama.

Čl. 17.

Zaštita okoliša

- (1) Zahtijeva se pridržavanje najviših ekoloških normi uz detaljan opis utjecaja na okoliš, kao i načine zbrinjavanja toksičnog i drugog otpada nastalog tijekom istraživanja, sukladno međunarodnim i nacionalnim propisima.

Čl. 18.

Odnos prema matičnoj ustanovi

- (1) U zasnivanju i ispunjavanju svih ugovornih, znanstvenih, nastavnih i drugih obveza prema matičnoj ustanovi, drugim ustanovama u sustavu i javnosti zahtijeva se pridržavanje etičkih načela i vrijednosti.
- (2) Neprihvatljivo je dovođenje javnosti u zabludu, predstavljanjem vlastitih istupa ili stavova kao službenih stavova ustanove ili akademske zajednice.

V. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVIMA

Čl. 19.

Postupak pred etičkim povjerenstvom sastavnice

- (1) Postupak pred etičkim povjerenstvom sastavnice pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o povredama etičkih načela iz Glave III. i IV. ovog Kodeksa, počinjenog od strane pripadnika akademske zajednice te sastavnice.
- (2) Zahtjev iz st. 1. ovog članka može podnijeti pravna ili fizička osoba. Zahtjev mora biti u pisanom obliku, obrazložen i potkrijepljen dokazima, te potpisan od podnositelja.
- (3) U roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva etičko povjerenstvo sastavnice donosi mišljenje o povredama etičkih načela iz Glave III. i IV. ovog Kodeksa.

- (4) Protiv mišljenja Povjerenstva nije dopuštena žalba niti se može pokrenuti neki drugi postupak.
- (5) Mišljenje se dostavlja čelniku sastavnice, podnositelju zahtjeva i pripadniku akademske zajednice na kojeg se odnosi zahtjev.

Čl. 20.

Postupak pred etičkim povjerenstvom Sveučilišta

- (1) Postupak pred etičkim povjerenstvom Sveučilišta pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o povredama etičkih načela iz Glave III. i IV. ovog Kodeksa, počinjenog od strane pripadnika akademske zajednice Rektorata.
- (2) Zahtjev iz st. 1. ovog članka može podnijeti pravna ili fizička osoba. Zahtjev mora biti u pisanom obliku, obrazložen i potkrijepljen dokazima, te potpisan od podnositelja.
- (3) U roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva etičko povjerenstvo Sveučilišta donosi mišljenje o povredama etičkih načela iz Glave III. i IV. ovog Kodeksa.
- (4) Protiv mišljenja Povjerenstva nije dopuštena žalba niti se može pokrenuti neki drugi postupak.
- (5) Mišljenje se dostavlja rektoru, podnositelju zahtjeva i pripadniku akademske zajednice na kojeg se odnosi zahtjev.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Čl. 21.

Stupanje na snagu

- (1) Ovaj Kodeks stupa na snagu i primjenjuje se od osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Sveučilišta.

REKTOR

Prof. dr. sc. Ivan Pavić

Ovaj Kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Sveučilišta dana 01. rujna 2009. godine i stupio na snagu dana 09. rujna 2009. godine.

GLAVNI TAJNIK

Josip Alajbeg, dipl. iur.